

Miljöprövningsdelegationen

Aktiebolaget Hilmer Andersson
Ombud: Henric Ernstson
Konsult

Kungörelsedelgivning

Ändring av tillstånd för sågverksamhet

Koder enligt miljöprövningsförordningen (2013:251): 20.05-i B, 20.20B, 39.15 B
Verksamhet enligt 1 kap. 2 § industriutsläppsförordningen (2013:250)

Beslut

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Örebro län lämnar med stöd av 9 kap. och 16 kap. 2 a § miljöbalken Aktiebolaget Hilmer Andersson, 556068-8128, (bolaget) ändringstillstånd till att på fastigheten Korterud 1:33 i Eda kommun

- Utöka ytan för verksamheten.
- Lagra högst 40 000 kubikmeter timmer fast mått under bark varav högst 20 000 kubikmeter vattenbegjuts.

Villkor

För ändringstillståndet ska gälla de villkor som föreskrivits i Miljöprövningsdelegationens beslut den 9 augusti 2018, dnr 551-6881-2017. Det allmänna villkoret, villkor 1, ska gälla även för vad bolaget uppgett och åtagit sig i detta ärende.

Igångsättningstid

Den med tillståndet avsedda utökade verksamheten ska ha satts igång senast 3 år efter det att detta beslut vunnit laga kraft annars förfaller tillståndet i denna del.

Tillsynsmyndigheten ska meddelas när verksamheten sätts igång.

Verkställighet

Miljöprövningsdelegationen bifaller bolagets yrkande om verkställighetsförordnande. Tillståndet får tas i anspråk även om beslutet inte har vunnit laga kraft.

Kungörelsedelgivning

Kungörelse om detta beslut införs inom 10 dagar från datum för beslutet i Post- och Inrikes Tidningar samt i ortstidningarna Arvika Nyheter och Nya Wermlands-Tidningen. Beslutet hålls tillgängligt hos Miljö- och byggavdelningen i Charlottenberg till och med den 11 november 2025.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Bolaget har lämnat in en ansökan om ändringstillstånd enligt 16 kap. 2 a § miljöbalken till utökat verksamhetsområde med nya tillkommande ytor för att kunna utnyttja befintligt tillstånd för verksamheten samt utöka mängden lagring av timmer på en av de nya ytorna.

Återförvisning till Miljöprövningsdelegationen

Miljöprövningsdelegationen beslutade den 19 mars 2025, dnr 2099-2024 att avslå bolagets ansökan om ändringstillstånd. Bolaget överklagade beslutet varefter mark- och miljödomstolen upphävde beslutet i dom den 4 juni 2025, i mål M 2873-25, och återförvisade ärendet till Miljöprövningsdelegationen för fortsatt handläggning.

Tidigare beslut

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Örebro län lämnade den 9 augusti 2018 bolaget tillstånd med stöd av 9 kap. miljöbalken till tillverkning av träprodukter på fastigheten Korterud 1:33 i Eda kommun (dnr 551-6881-2017).

Samråd

Samråd har skett med Länsstyrelsen Värmland (tillsynsmyndighet), miljö- och byggavdelningen Eda kommun och med de enskilda som har antagits bli särskilt berörda av verksamheten. Samrådet har skett genom möte med myndigheter samt direktinformation per post med enskilt berörda.

Länsstyrelsen har den 17 januari 2024 beslutat att den planerade verksamheten inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Under samrådsförfarandet har enligt bolagets samrådsredogörelse följande framkommit.

Länsstyrelsen hade frågor om den vattenverksamhet som krävs i och med de nya ytorna. Bolaget uppgav att ett helhetsgrepp skulle tas under 2023 gällande anmälan/tillstånd för vattenverksamheten. Dagvattenfrågan diskuterades och bolaget hänvisade till ett prejudikat att dagvatten inte är vattenverksamhet eller processvatten (M2257-13) och att denna fråga hörde till detaljplaneärendet. Frågor som togs upp och som särskilt skulle beskrivas var åtgärder som innebär flytt av revlumner och groddjur, masshantering vid sprängning och avfall. Antal transportrörelser in och ut samt buller ska redovisas.

Ärendets handläggning

Ansökan med miljökonsekvensbeskrivning kom in till Miljöprövningsdelegationen den 18 mars 2024. Efter kompletteringar har ansökan kungjorts i ortstidningarna Arvika Nyheter och Nya Wermlands-Tidningen samt på Länsstyrelsens i Värmland webbplats och har remitterats till Länsstyrelsen i Värmland samt Myndighetsnämnden i Eda kommun. Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten har fått en underrättelse om ansökan med möjlighet till yttrande. Yttranden har kommit in från Länsstyrelsen. Bolaget har fått tillfälle att bemöta yttrandena.

Ansökan med miljökonsekvensbeskrivning

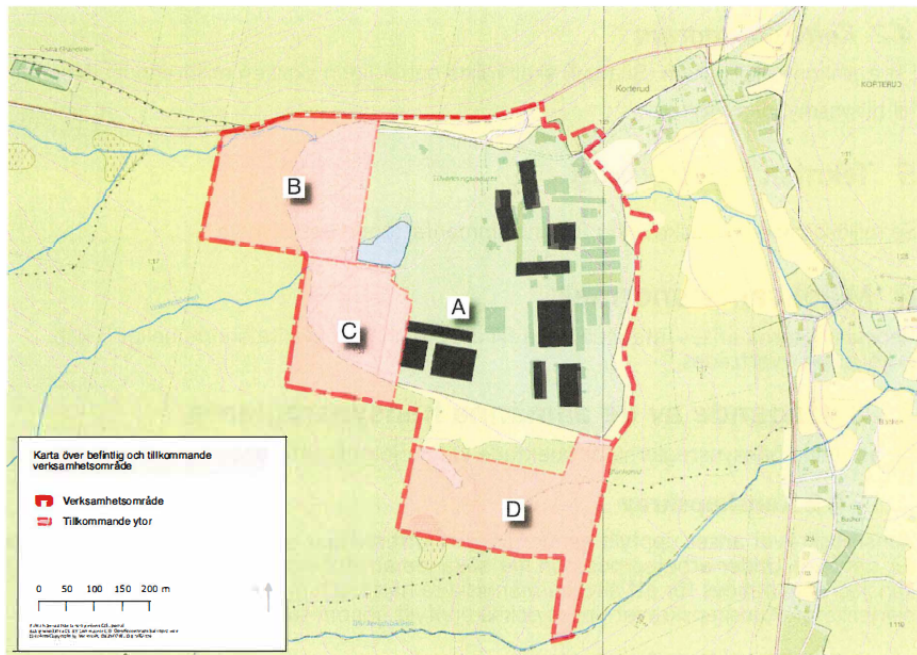
Yrkanden

Bolaget yrkar på:

Utökad yta för verksamheten.

Lagring av högst 40 000 kubikmeter timmer fast mått under bark varav högst 20 000 kubikmeter vattenbegjuts.

Bolaget yrkar även på verkställighetsförordnande då vissa åtgärder kan behöva ske under vissa tider på året för att kunna genomföras och inte åsamka skada på eventuella djur och växter.

Figur 6 Verksamhetsområde (A) inklusive tillkommande ytor (B-D).

Bolagets beskrivning av verksamheten

Bolaget har tillstånd för tillverkning av träprodukter på fastigheten Korterud 1:33 i Eda kommun.

Tillståndet gäller för:

Produktion av högst 300 000 kubikmeter sågade och hyvlade träprodukter per kalenderår.

Produktion av högst 60 000 kubikmeter tryckimpregnerade träprodukter per kalenderår.

Lagring av högst 25 000 kubikmeter timmer fast mått under bark varav högst 20 000 kubikmeter vattenbegjuts.

Förbränningsanläggning för fast biobränsle med en total installerad tillförd effekt av 12 MW.

Miljökonsekvensbeskrivning

Bolaget har i samband med ansökan upprättat en liten miljökonsekvensbeskrivning. Av denna framgår sammanfattningsvis följande.

Bolaget skulle behöva disponera större ytor för sin verksamhet och därmed krävs det ett ändringstillstånd då de nya ytorna inte är lokaliseringsprovade. I samband med utökning av ytorna finns

möjlighet att lagra mer timmer vid behov. Ytorna som tillkommer är dels för att kunna få plats att förädla virket enligt gällande tillstånd, dels för att kunna lagra mer timmer periodvis.

Störst påverkan sker under byggtiden genom buller samt uttag av berg och att växtlokaler för revlumner påverkas. Lokaler för groddjur ska inte påverkas, dock sker åtgärder för att förebygga detta genom att särskilda övervintringsområden byggs i närheten av tillkommande dagvattendammar i området.

Någon påverkan på vattenkvaliteten eller någon långsiktig påverkan på naturmiljö eller dess värden bedöms inte föreligga.

Yttranden

Länsstyrelsen Värmland

Länsstyrelsen avstyrker tillstånd för den sökta ändringen av verksamheten.

Länsstyrelsen har inte kunnat se att bolaget visat att de kan svara på grundläggande frågor som syftet med de nya ytorna och hur dagvattenhanteringen med utsläpp till recipient ska lösas.

Länsstyrelsen vill informera om att den ansökan om vattenverksamhet som bolaget hänvisar till som bilaga 1 i det senaste svaret har länsstyrelsen beslutat att förbjuda så länge som mark- och miljödomstolen inte meddelat tillstånd enligt 11 kap. 9 § miljöbalken till vattenverksamheten, dnr 7620-2024.

Följande motivering har angetts i vattenärendet: AB Hilmer Andersson har tidigare genomfört flera åtgärder utan vare sig anmälan eller tillstånd enligt 11 kap. miljöbalken, bland annat anläggande av en bevattningsdamm och en anläggning för vattenuttag, samt omledning och kulvertering av flera diken och bäckar. En anmälan om vattenverksamhet får enligt rättspraxis inte ske i efterhand, se till exempel Mark- och miljööverdomstolens domar i mål M 5707-11 och M 383-14. I en pågående tillståndsprocess enligt 9 kap. miljöbalken och i ny gällande detaljplan framgår att bolaget även planerar för ett flertal andra åtgärder som kan innebära vattenverksamhet enligt 11 kap. miljöbalken. Mot bakgrund av det anförda anser Länsstyrelsen att den anmälda vattenverksamheten ska förbjudas och att AB Hilmer Andersson istället behöver göra en samlad tillståndsansökan enligt 11 kap. 9 § miljöbalken för all planerad vattenverksamhet. Samtidigt bör

bolaget även söka tillstånd för den vattenverksamhet som man redan har genomfört.

Bolagets bemötande av yttranden

Bolaget kommer inom dagens tillgängliga ytor inte kunna utnyttja hela tillståndet på ett säkert och rationellt sätt. Därför krävs det större ytor för sågverksverksamheten. Bolaget har redogjort för tänkta expansionsmöjligheter inom respektive område, dock är det alltid så att teknik och ekonomi styr sista utvecklingssteget vilket gör att de inte kan binda sig till exakt byggnad och så vidare inom vilken del som de kommer att anlägga först.

Det som föranledde utökningen av verksamheten i ett första steg är bland annat ett akut behov av virkeslagring då sämre förhållanden genom rådande klimatförändringar medför problem att få ut virke från skogen vissa perioder. För att mer timmer ska kunna förvaras, och fler transporter ska gå in i området periodvis finns bland annat behov av mer yta.

Bolaget ser hur man kan utveckla verksamheten med bättre sorteringsmöjligheter, bättre tvättplatser och så vidare, allt inom gällande produktionstillstånd men med högre effektivitet. Därav krävs det att de utvecklar verksamheten kontinuerligt och förbättrar processerna och därmed kan de inte gå in med ändringsansökningar varje gång de måste expandera inom området.

En detaljplan är antagen för området, där dagvattenfrågorna är utredda och lösta för de nya områdena. Dagvattenutredning är tidigare vidlagd som bilaga. I detaljplanens antagande har inte dagvattenutredningen ifrågasatts av länsstyrelsen.

Bolaget har också i tidigare svaromål pekat på bilaga 5 från kompletteringen Analys av vatten. I dokumentet finns bland annat påverkan med mera redovisat.

Motivering till beslutet

Ändringar i bland annat 6 kap. och 16 kap. miljöbalken har trätt i kraft den 1 januari 2025 (2024:963). Äldre föreskrifter gäller fortfarande för ärenden som har inletts hos en prövningsmyndighet före ikraftträdandet. Bestämmelsen i 16 kap. 2 a § i den äldre lydelsen gäller fortfarande för mål eller ärenden där samråd inför ansökan har inletts före ikraftträdandet.

Miljökonsekvensbeskrivning

Miljöprövningsdelegationen konstaterar att bolaget har genomfört samråd och upprättat en miljökonsekvensbeskrivning enligt bestämmelserna i 6 kap. miljöbalken i dess lydelse före den 1 januari 2025 (2017:955) och miljöbedömningsförordningen (2017:966).

Miljöprövningsdelegationen finner att inlämnade upplysningar uppfyller kraven på en liten miljökonsekvensbeskrivning enligt 6 kap. 47 § miljöbalken i dess lydelse före den 1 januari 2025.

Statusrapport

Verksamheten är enligt 1 kap. 2 § industriutsläppsförordningen (2013:250), IUF, en industriutsläppsverksamhet. I samband med en tillståndsansökan krävs därmed en statusrapport enligt 23 § IUF som beskriver nuläget i mark och grundvatten. En statusrapport krävs dock inte om risken är liten för att verksamheten medför föroreningskada inom det område där verksamheten bedrivs eller avses att bedrivs.

Bolaget har bedömt att någon statusrapport inte krävs och motiverat varför. Miljöprövningsdelegationen delar bolagets bedömning i den delen.

Miljöprövningsdelegationens bedömning

Av 16 kap. 2 a § miljöbalken i dess lydelse före den 1 januari 2025 (2018:1407) framgår att vid ändring av en miljöfarlig verksamhet får tillståndet begränsas till att enbart avse ändringen (ändringstillstånd).

Miljöprövningsdelegationen finner att förutsättningar föreligger att pröva enbart ändringen.

Mark- och miljödomstolen har i sin dom den 4 juni 2025 konstaterat att det varken i ansökningshandlingarna eller på annat sätt har framkommit att ansökan berör någon vattenverksamhet som nödvändigtvis bör tillståndsprövas i samband med ansökan om ändringstillstånd, och att det därmed inte finns skäl att avslå eller avvisa ansökan på den grunden.

Grundtillstånd för verksamheten har nyligen meddelats. Lokaliseringen och miljökonsekvenserna av den huvudsakliga verksamheten har då prövats. Ändringen av tillståndet avser endast en utökning av ytor för verksamhetens bedrivande samt en utökning

av mängden timmer som momentant får lagras. Det utökade området samt den ökade mängde timmer som momentant lagras bedöms, med de tidigare medgivna villkoren, inte medföra några tillkommande negativa miljökonsekvenser mot vad som redan har prövats utifrån miljöbalkens tillåtlighetsregler. Ändringstillstånd kan därför medges.

Övriga överväganden

Enligt 19 kap. 5 § första stycket punkten 12 och 22 kap. 28 § första stycket miljöbalken får Miljöprövningsdelegationen, när det finns skäl till det, förordna att tillståndet till verksamheten får tas i anspråk även om det inte har vunnit laga kraft.

Det har inte framförts några invändningar mot bolagets yrkande om verkställighetsförordnande. Med hänsyn till det och till de skäl som bolaget har åberopat anser Miljöprövningsdelegationen att yrkandet om verkställighetsförordnande kan bifallas.

Ni kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Detta beslut har fattats av Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Örebro län. I beslutet har deltagit ordförande Jenny Gånge och miljöskakunnig Kayumba van den Brink. Ärendet har beretts av miljöhandläggare Carina Regborn.

Bilagor

1. Överklagandehänvisning mark- och miljödomstolen

Kopia:

Eda kommun, Myndighetsnämnden

Länsstyrelsen Värmland

Naturvårdsverket

Havs- och vattenmyndigheten

Aktförvarare, Miljö- och byggavdelningen, Charlottenberg

Meddelande om kungörelse

Mårten och Gun-Britt Marianne Albertsson Korterud 1:34

Ni kan överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen

Om ni inte är nöjda med Miljöprövningsdelegationens beslut, kan ni skriftligen överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen.

Så här överklagar ni beslutet

Miljöprövningsdelegationen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska ni lämna eller skicka er skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Örebro län antingen via e-post; orebro@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Örebro län, 701 86 Örebro.

Tiden för överklagande

Ert överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen senast den 11 november 2025. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ert överklagande kan ni be att få ytterligare tid till att utveckla era synpunkter och skälen till att ni överklagar. Sedan är det mark- och miljödomstolen som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ert överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som ni överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur ni vill att beslutet ska ändras.
- Varför ni anser att Miljöprövningsdelegationens beslut är felaktigt.

Om ni har handlingar som ni anser stödjer ert överklagande bifogar ni kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om ni behöver bifoga filer som är större än 25 MB via e-post.

Ombud

Om ni anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt er ska ombudet uppge sitt namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver ni veta mer?

Har ni ytterligare frågor kan ni kontakta Länsstyrelsen via e-post, orebro@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-224 80 00. Ange diarienummer 2099-2024.